

konijnen hij pitressine inspoot, deelt hij mede hoeveel vocht hij heeft gegeven, de urineproductie en de gewichtscontrôle.

KASTEIN zegt in zijn conclusie „zonder verdere watertoegeften had dus pitressine een werking, die het ontstaan van het corvisinsult eenigermate bevorderde”, en, gelet op den volgenden regel, bedoelt hij blijkbaar hiermede te zeggen: door waterretentie. Maar deze werking van pitressine, indien aanwezig, mag dus bij deze proeven *niet* met de waterretentie in verband worden gebracht.

b) betreffende salyrgan:

KASTEIN vermeldt, sprekende over het toedienen van salyrgan aan zijn konijnen, niet, hoeveel de dieren dientengevolge méér urineerden dan gewoon. Vielen ze af in gewicht? Het is toch lang niet zeker, dat na salyrgan steeds een verhoogde diurese ontstaat. Hoe vaak werden de 2 met salyrgan ingespoten patiënten hiermede behandeld en hoe gedroeg zich de diurese? Zelfs, wanneer na de toediening van salyrgan ontwatering is gevolgd, is hiermede niet bewezen, dat daardoor de insulten verdwenen.

Zoowel WILSON en LIMBERGER (*J.A.M.A.* 101. 110—1933) als FETTERMAN en KERMIN (*J.A.M.A.* 100, 1005—1933) wijzen op de negatieve resultaten dezer therapie. WILSON en KERMIN zeggen onder andere in hun conclusie: „If a few such patients are grouped under any plan of treatment, misleading conclusions may be drawn”.

Amsterdam, 21 December 1937

F. KLEIN.

DE INHOUD VAN ONS TIJDSCHRIFT.

Ik vermoed, dat velen met mij aanstoot genomen hebben aan het artikel in het *Tijdschrift* van 18 December 1937, waarin onder de Besprekingen de Beslissing wordt medegedeeld van het Medisch Tuchtcollege in eersten aanleg te Amsterdam.

Moet het misschien dienen als afschrikwekkend middel voor de zwakke broeders?

Waarom moet een dergelijk verhaal zoo in kleuren en geuren medegedeeld worden, terwijl hetzelfde resultaat van een vonnis in wat meer gekuischte termen even nauwkeurig kort vermeld kan worden? Men behoeft toch waarlijk geen puritein te zijn om dat niet te begrijpen en ik meen dan ook ernstig daartegen te moeten protesteeren.

Santpoort, 26 December 1937.

A. DE GROOT Sr.

De Tuchtcolleges zelf kiezen de vonnissen, waarvan zij publicatiegewenscht achten. Hoewel de Tuchtcolleges zeker geen bezwaar zouden hebben tegen volledige publicatie (gelijk dit geschiedt in de *Verlagen en mededeelingen betreffende de Volksgezondheid*), maak ik korthedshalve voor het *Tijdschrift* slechts een résumé, dat echter — wil het doeltreffend zijn — de gegevens, welke voor het juiste begrip der behandelde zaak onontbeerlijk zijn, moet bevatten.

Mr. C^A. M. SCHENCK.

LEVERBEHANDELING VAN DE MOEDER EN BLOEDAFWIJKINGEN BIJ HET KIND.

De verklaring van den bloedtoestand van het kind, door VAN CREVELD en ZUIDEMA in hun casuïstische mededeeling in het nummer van 11 December geopperd, als een gevolg van intensieve behandeling van de moeder met lever kan mij weinig voldoening geven. Immers, de toegediende hoeveelheid pernaemon forte bevat, zij het in krachtige doses, slechts bestanddeelen, die naar wij aannemen, door een volwaardige voeding ook aan ons lichaam worden toegevoerd. Bovendien vormen de gevallen, waarin op leverbehandeling van de moeder bloedafwijkingen bij het kind zijn gevolgd, een minderheid tegenover die van zwangerschaps-perniciosa, waar dit niet het geval was.

Zou een beschouwing uit het omgekeerde standpunt niet eerder een verklaring kunnen geven, die aan onze opvattingen beantwoordt, namelijk indien wij den toestand van het kind als oorzaak aannemen? In de zwangerschap zien wij talrijke deficiënties ontstaan, die wij anders bij volwassenen slechts vinden na langdurig en ernstig tekort in het voedsel of van de resorptie: gebrek aan vitamine D, kalk,

ijzer, jodium, antiperniciosa-factor, en wij zijn gewend deze toe te schrijven aan het verbruik door de vrucht van de voorraden der moeder. Het is logisch, bij een erythroblastose van het kind een vermeerderd verbruik van haemopoëtische factoren aan te nemen, waardoor des te eerder anaemie bij de moeder zou kunnen ontstaan. Het zou daarom loonen, de gegevens na te gaan omtrent den toestand van het moederlijke bloed tijdens de zwangerschap bij erythroblastose respectievelijk icterus gravis neonatorum. Wellicht geeft dit een oplossing voor de vraag, of men zich bij zwangeren met pernicious bloedbeeld zou moeten onthouden van intensieve levertherapie, waarvan de levensreddende werking anderszids vast staat.

Amsterdam, 20 December 1937.

J. PINKHOF.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Aangifte van zwangerschap. Reeds veertien jaren geleden werd te Kuddersfield door den toenmaligen gezondheidsambtenaar aldaar, dr. S. G. MOORE, vrijwillige aangifte van zwangerschap ingevoerd. Men meende daardoor beter en tijdiger voor de gezondheid van de moeders en de aanstaande kinderen te kunnen zorgen. In 1936 werden 11417 zwangerschappen in het district aangegeven. De sterfte in het kraambed bedroeg in deze gevallen 2.97 per 1000. In de 10539 niet aangegeven gevallen 9.2 per 1000. In andere districten intusschen was de kraambedsterfte evenwel vaak geringer dan in Kuddersfield. Het stelsel wordt thans ook elders aanbevolen, met de gedachte hierdoor het aantal gevallen van afdrijving te kunnen doen dalen en het aantal geboorten te kunnen doen toenemen, doordat aan gezinnen, die het noodig hebben, bijstand kan worden verleend. *The Lancet* van 4 December merkt op, dat de vrouwen, die afdrijving begeeren, haar zwangerschap toch niet aangeven, en deze in de eerste maanden ook gemakkelijk kunnen geheimhouden. En de bijstand zal juist in de klassen, waarin een hooger geboortecijfer zoo gewenscht zou zijn, geen uitwerking hebben.

— **Chantage.** *The Brit. med. Journ.* van 4 December verhaalt van een arts, die de dochter eener patiënte had aangetroffen in licht beschonken toestand; zij had hem met water overgoten, ledige bierflesschen naar hem geworpen en ten slotte al de ruiten van zijn auto stuk gegooid. Na enkele dagen kreeg hij een brief van haar, waarin zij hem aanspoorde, haar te huwen. Zij plaatste een advertentie, waarin haar verloving met den dokter werd aangekondigd en schreef dezen een briefkaart, waarin zij hem voor „seducer” uitmaakte. Hij diende een aanklacht in, en de rechter verklaarde zich overtuigd, dat den geneesheer niets te verwijten viel. Het meisje, dat blijkbaar geestelijk niet geheel in orde was, werd veroordeeld tot negen maanden gevangenisstraf, in het belang der gemeenschap, en ook in haar eigen belang, daar zij nu niet zou kunnen drinken. *The Brit. med. Journ.* is verblijd, dat de goede naam van den geneesheer onaangetast is gebleven. Toch is het pijnlijk, in zulke gevallen in het openbaar voor den rechter te moeten verschijnen; het publiek meent dan vaak, „het zijne” ervan te mogen denken en het kost nog tijd en geld ook. Het blad verwijst naar een rechterlijke uitspraak, die beslissingen in kort geding in zulke gevallen oirbaar acht, waarbij de naam van den klager niet eens behoeft te worden genoemd.

NEW YORK. — Onafhankelijkheid en ongevallen. Van 1903 tot 1916 heeft men elk jaar in *The Journ. of the Amer. med. Ass.* kunnen lezen, hoevele ongevallen in de Vereenigde Staten waren teweeg gebracht door vreugdebetoon op den 4en Juli, Independence Day, waarbij veel van vuurpijlen en dergelijke zinnebeelden van blijdschap gebruik wordt gemaakt. Dit jaar is het weder zóó erg geweest, dat het tijdschrift (27 November) het noodig acht, de aandacht er op te vestigen. Het aantal ongevallen bedroeg 7.205, waarvan 6.746 door vuurpijlen, voetzoekers, en zoo voort, 271 door vuurwerk, 185 door vuurwapenen. Van